

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 96.782 van 21 juni 2001
in de zaak A. 81.969/XIV-3429.**

In zake : XXX,
 wonende te 1080 BRUSSEL,
 Vier Windenstraat 24/1

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van
Binnenlandse Zaken.

DE VOORZITTER VAN DE XIVe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat XXX, van Kameroense nationaliteit, op 14 januari 1999 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de beslissing van 17 november 1998 van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, Eerste Nederlandse Kamer, waarbij haar beroep tegen de weigering van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om haar als vluchteling te erkennen, onontvankelijk wordt verklaard;

Gelet op het administratief dossier;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN, op grond van artikel 23 van het koninklijk besluit van 9 juli 2000 houdende bijzondere procedureregeling inzake geschillen over beslissingen betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 24 april 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 23 mei 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter A. BEIRLAEN;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat A. HAEGEMAN die, loco Advocaat Th. DESCAMPS verschijnt voor de verzoekende partij, en van Advocaat E. MATTERNE die, loco Advocaat C. DECORDIER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur R. VANDER ELSTRAETEN;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. XXX ,van Kameroense nationaliteit, komt op 17 december 1996 in België aan en vraagt op 20 december 1996 de status van vluchteling aan.

1.2. Ze verzoekt om bijstand van een tolk Engels tijdens het onderzoek van haar asielaanvraag.

1.3. Overeenkomstig artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen wordt het Nederlands aangewezen als de taal waarin de asielaanvraag door de bevoegde instanties zal worden onderzocht.

1.4. De aanvraag om erkenning van de hoedanigheid van vluchteling wordt op 24 augustus 1998 door de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen verworpen.

1.5. Verzoekster tekent tegen deze weigeringsbeslissing op 2 september 1998 in het Frans hoger beroep aan bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen.

1.6. Op 28 september 1998 beslist de voorzitter van de Eerste Nederlandse Kamer van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen dit beroep

"dat onontvankelijk voorkomt wegens miskennen van artikel 51/4, § 3, van de wet van 15 december 1980" zelf als alleenrechtsprekend lid te behandelen.

1.7. Het beroep wordt opgeroepen op de zitting van 17 november 1998.

Op deze zitting wordt verzoekster, bijgestaan door haar raadsman, gehoord.

Dezelfde dag neemt de voorzitter van de Eerste Nederlandse Kamer van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen de thans bestreden beslissing, waarbij het beroep van verzoeker onontvankelijk wordt verklaard.

Deze beslissing rust op volgende redengeving :

"Overwegende dat uit het dossier blijkt dat met toepassing van artikel 51/4, § 2, van voormelde wet van 15 december 1980 de gemachtigde van de Minister van Binnenlandse Zaken op 20 december 1996 het Nederlands als taal van het onderzoek van appellants asielaanvraag heeft bepaald; dat luidens artikel 51/4, § 3, van voormelde wet in de procedure voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen de taal wordt gebruikt die overeenkomstig paragraaf 2 is bepaald; dat het voorliggende verzoekschrift niet in het Nederlands is gesteld en derhalve niet aan de voormelde substantiële vereiste voldoet".

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat de verzoekende partij in een eerste middel de schending aanvoert van de artikelen 51/4, § 3, en 57/20 van voormelde wet van 15 december 1980 en van de artikelen 3 en 4 van het koninklijk besluit van 19 mei 1993, doordat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen haar in het Frans gesteld beroepschrift onontvankelijk verklaart, terwijl artikel 51/4, § 3, de rechtsplegingstaal aanwijst, doch niet de taal waarin de vreemdeling gehouden is zich uit te drukken; dat ze laat gelden dat het beroepschrift overeenkomstig de artikelen 3 en 4 van het koninklijk besluit van 19 mei 1993 in het Nederlands of het Frans mocht worden opgesteld;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat de gemachtigde van de Minister het Nederlands als taal van de rechtspleging had bepaald zodat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen terecht heeft vastgesteld dat het beroepsverzoekschrift, dat in de Franse taal werd opgesteld, niet

voldoet aan de taalvereiste, zoals opgelegd door artikel 51/4, § 3 van voormelde wet van 15 december 1980, dat de taal waarin een beroepsverzoekschrift dient te worden opgesteld een vereiste van substantiële aard is, dat de niet-naleving van de taalvereiste de onontvankelijkheid van het beroep tot gevolg heeft;

2.3.1. Overwegende dat artikel 57/20 van voormelde wet van 15 december 1980, ingevoegd bij de wet van 14 juli 1987, bepaalde dat de rechtspleging voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen "in het Nederlands of Frans gebeurt naar keuze van de verschijnende vreemdeling"; dat door de wet van 6 mei 1993 het taalgebruik voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen in die zin geregeld werd dat de vreemdeling in principe de vrije keuze van de rechtsplegingstaal werd gelaten, doch de eerste voorzitters de beroepen aan de Nederlandse of Franse kamers konden toewijzen, wanneer door betrokkene geen gebruik was gemaakt van de mogelijkheid om voor het Nederlands of het Frans te kiezen; dat de vreemdeling uitdrukkelijk in de beroepsakte voor de taal van zijn keuze moet opteren, zoniet werd de rechtsplegingstaal door de eerste voorzitters bepaald;

2.3.2. Overwegende dat de wet van 10 juli 1996 het taalgebruik in asielzaken -dus niet enkel voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen- ingrijpend heeft gewijzigd; dat artikel 51/4 van voormelde wet van 15 december 1980, ingevoegd bij de wet van 10 juli 1996, bepaalt :

"Art. 51/4.- § 1. Het onderzoek van de in de artikelen 50 en 51 bedoelde verklaring of aanvraag geschiedt in het Nederlands of in het Frans.

De taal van het onderzoek is tevens de taal van de beslissing waartoe het aanleiding geeft alsmede die van de eventuele daaropvolgende beslissingen tot verwijdering van het grondgebied.

§ 2. De vreemdeling, bedoeld in de artikelen 50 of 51, dient onherroepelijk en schriftelijk aan te geven of hij bij het onderzoek van de in de vorige paragraaf bedoelde aanvraag de hulp van een tolk nodig heeft.

Indien de vreemdeling niet verklaart de hulp van een tolk te verlangen, kan hij volgens dezelfde regels het Nederlands of het Frans kiezen als taal van het onderzoek.

Indien de vreemdeling geen van die talen heeft gekozen of verklaard heeft de hulp van een tolk te verlangen, bepaalt de Minister of zijn gemachtigde de taal van het onderzoek, in functie van de noodwendigheden van de diensten en instanties. Tegen die beslissing kan geen afzonderlijk beroep worden ingesteld.

§ 3. In de eventuele daaropvolgende procedures voor de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen, voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen en voor de Raad van State wordt de taal gebruikt die overeenkomstig paragraaf 2 is gekozen of bepaald.

Paragraaf 1, tweede lid, is van toepassing.";

dat deze bepaling niet van toepassing is op de aanvragen tot erkenning van de status van vluchteling ingediend vóór de inwerkingtreding van de wet van 10 juli 1996; dat voor deze aanvragen een overgangsbepaling geldt (artikel 8, § 2, van de wet van 10 juli 1996); dat, zoals in de arresten nr. 77/97 van 17 december 1997 en 96/98 van 24 september 1998 van het Arbitragehof opgemerkt, de doelstelling van de wetgever drievoudig was : meer "duidelijkheid en rechtszekerheid" scheppen in de behandelingsprocedure van asielaanvragen, "manipulatie (door de asielzoekers) van de taalrol" vermijden en "een goed beheer van dossierbehandeling mogelijk (...) maken" (Gedr. St., Kamer, 1995-1996, nr. 364/1, p. 32 tot 34); dat wat meer bepaald de manipulatie van de taalrol betreft, vastgesteld was dat "de regeling van onbeperkte keuze van de taalrol ertoe leidt dat men de taalrol kiest waarin de vertraging het grootst is of waar zagezegd de kans op erkenning of een positieve beslissing het grootst is, ook al spreekt de betrokken asielzoeker de taal niet en moet er voor een conversatie met hem een beroep worden gedaan op een tolk" (Gedr. St., Kamer 1995-1996, nr. 364/1, p. 32); dat de taal van het onderzoek voortaan bij de indiening van de asielaanvraag wordt vastgelegd en niet verandert wanneer de vreemdeling tijdens de verdere procedure voor een andere taal kiest of een andere taal gebruikt;

2.3.3. Overwegende dat luidens artikel 51/4, § 3, "in de eventuele daaropvolgende procedures -waaronder deze voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen- de taal gebruikt wordt die overeenkomstig § 2 is gekozen of bepaald"; dat de vraag rijst of deze bepaling impliceert dat een in een andere landstaal bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen ingeleid beroep onontvankelijk is ?; dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen het gebruik van de talen door de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen en door de vreemdeling die bij dit rechtscollege in beroep komt; dat het buiten betwisting staat dat de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen de haar voorgelegde beroepen moet behandelen in de overeenkomstig artikel 51/4, § 2, gekozen of bepaalde taal; dat de bestreden beslissing uit de nieuwe wetbepaling afleidt dat ook de vreemdeling bij het opstellen van zijn beroepsakte gehouden is deze taal te gebruiken; dat het enig argument voor deze interpretatie te vinden is in de vrij algemene bewoordingen waarin artikel 51/4, § 3, is gesteld; dat deze bepaling niet verduidelijkt wie de betreffende taal moet gebruiken zodat ze, ruim gelezen, evengoed ook kan slaan op de vreemdeling die bij de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen een beroep indient; dat dergelijke extensieve interpretatie evenwel bezwaarlijk valt te verenigen met de restrictieve wijze waarop beperkingen aan de

taalvrijheid van particulieren moeten worden gelezen; dat indien het de bedoeling ware geweest ook de vreemdeling een verplichting inzake taalgebruik op te leggen, de wetgever zulks ondubbelzinnig had moeten doen blijken, doch dit niet het geval is; dat in de parlementaire bescheiden enkel gewag wordt gemaakt van de tijdens het onderzoek of de rechtspleging, met andere woorden door de asieloverheden, te gebruiken taal; dat nergens er een aanwijzing te vinden is dat ook de vreemdeling gehouden is deze taal te gebruiken; dat zo de memorie van toelichting stelt dat het de bedoeling van de nieuwe wetsbepaling is "een klare en duidelijke regeling voor het taalgebruik vast te leggen bij het onderzoek van de asielaanvraag door de Dienst Vreemdelingenzaken, de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen" (Parl., St., Kamer 1995-1996, nr. 341/1, p. 31); dat het aan de afdeling wetgeving van de Raad van State voorgelegd ontwerp luidde als volgt : "De taal die werd vastgelegd voor het onderzoek van de in § 1 bedoelde aanvraag blijft gehandhaafd tijdens de procedure voor de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen en is de taal van de rechtspleging voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen" (Parl., St., Kamer, 1995-1996, nr. 341/1, p. 80); dat hieruit duidelijk blijkt dat het enkel de bedoeling was de taal te bepalen waarin de asielaanvraag en de eventuele daaropvolgende beroepen moeten worden behandeld; dat de door de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen in deze voorgestane interpretatie daarenboven geenszins vereist is om de doelstellingen van de wetgever te realiseren, inzonderheid een manipulatie van de taalrol tegen te gaan; dat door een beroep in een andere landstaal in te dienen, de vreemdeling de taalrol immers niet kan wijzigen; dat deze hoe dan ook onherroepelijk vastligt tot de laatste beslissing; dat het koninklijk besluit van 19 mei 1993 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 27 september 1996, wat de taal van de beroepsakte betreft, niet verwijst naar "de overeenkomstig artikel 51/4, § 2, gekozen of bepaalde taal", doch de vreemdeling dienaangaande de keuze laat tussen het Nederlands en het Frans; dat luidens artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 1993 het beroep "bij de commissie ingesteld wordt door middel van een in het Nederlands of in het Frans opgesteld verzoekschrift"; dat het koninklijk besluit van 27 september 1996 deze bepaling ongewijzigd heeft gelaten en enkel in artikel 4 de verplichting heeft geschrapt om in de beroepsakte de rechtsplegingstaal te kiezen; dat deze wijziging volkomen in de lijn lag van de nieuwe wettelijke regeling, vermits de taal van de rechtspleging thans al bij de asielaanvraag zelf onherroepelijk wordt vastgelegd; dat artikel 51/4, § 3, ook van toepassing is op de procedure voor de Raad van State; dat

luidens artikel 66, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State "de partijen die niet onderworpen zijn aan de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken (voor de Raad van State) voor hun akten en verklaringen, de taal mogen gebruiken welke zij verkiezen"; dat, indien het de bedoeling van de wetgever ware geweest van deze bepaling af te wijken, hij zulke ingrijpende wijziging ondubbelzinnig had moeten doen blijken, doch ook hiervoor in de parlementaire voorbereiding van de nieuwe bepaling niet de geringste aanwijzing te bespeuren is; dat, indien de interpretatie van de bestreden beslissing wordt gevolgd, niet enkel de in een andere landstaal aan de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen gerichte beroepen onontvankelijk zijn, doch ook de in die taal bij de Raad van State ingediende verzoekschriften; dat, ondanks de algemene bewoordingen waarin artikel 51/4, § 4, is gesteld, die bepaling aldus moet opgevat worden dat ze enkel slaat op het taalgebruik door de erin vermelde overheden en met andere woorden niet de taal regelt waarin de beroepsakte, ingediend door een vreemdeling of zijn advocaat, moet zijn gesteld; dat door te eisen dat een vreemdeling een tot haar gerichte beroepsakte opstelt in de taal die door de gemachtigde van de Minister met toepassing van artikel 51/4, § 2, van voormelde wet van 15 december 1980 werd bepaald, de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen artikel 51/4, § 3, van voormelde wet verkeerd heeft toegepast; dat het eerste middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de beslissing van 17 november 1998 van de Vaste Beroepscommissie voor vluchtelingen, Eerste Nederlandse Kamer, waarbij het beroep tegen de weigering van de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om XXX als vluchteling te erkennen, onontvankelijk wordt verklaard.

Artikel 2.

Dit arrest zal in de registers van voormelde Commissie worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.

Artikel 3.

De zaak wordt verwezen naar een anders samengestelde kamer van deze Commissie.

Artikel 4.

De kosten van het beroep, bepaald op zeventuizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op éénentwintig juni tweeduizendeen, door :

de HH. A. BEIRLAEN,
 K. VANHOUTTE,

kamervoorzitter,
griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VANHOUTTE.

A. BEIRLAEN.